

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК
СМЈЕР: СПОРТСКИ
РАЗРЕД: ПРВИ

Седмични број часова: 2
Годишњи број часова: 72

Општи и посебни циљеви програма

Проширивање и продубљивање градива из основне школе, Заједнички европски референтни оквир за живе језике.

Општи и посебни циљеви

Ученици ће упознати начине споразумијевања и језик као средство комуникације;

Обликовати свијест о себи као припаднику заједнице, како друштвене, тако и етничке или међународне заједнице, и у контакту са другим језицима и културама стекну свијест о значају свога језика и културе на основу чега ће развијати и његовати културне вриједности;

Учење страног језика поспјешује стицање вишејезичке и вишекултуралне компетенције и развијање свијести о језичком богатству ужег иширег окружења;

Упознају разлике међу људима, друштвеним и националним заједницама, њиховим вриједностима и на тај начин науче да поштују и цијене различитости;

Ученици развијају одговарајуће стратегије за разумијевање и за састављање вербалних и писаних текстова, развијају стратегију учешћа у разговору;

Шире своје комуникативне вјештине преко граница простора у којем се користи њихов матерњи језик, односно у мултикултурално окружење;

Упознају карактеристике културе и достигнућа земаља у којима се користи руски језик;

Његују своју радозналост, жељу и потребу за новим сазнањима, те развијају способност за стицање и очување знања и вјештина;

Развијају своје когнитивне способности вишег нивоа, односно анализе, синтезе, просуђивања и вредновања које им омогућава функционалну употребу информација у новим околностима, развијају стваралаштво, потребу за изражавањем и осјећај за естетске вриједности;

Обликују личне циљеве учења, спознају и вреднују своја постигнућа, те раде на њиховом побољшању;

Спознају да су сами одговорни за своје учење и знање, те преузимају дио одговорности за то;

Развијају способности рада у групи, међусобној сарадњи и подршци, те обликују опште културне и образовне вриједности.

Стратешке компетенције

Ученици развијају:

- способност избора и усклађивања порука,
- способност савладавања препрека у разумујевању у неспоразумима;
- способност поштовања саговорника,
- и проширују своје комуникативне способности и преко језичких граница подручја у којима се користи њихов матерњи језик;
- упознају различите културе руског говорног подручја, те према њима усклађују своје поруке,
- и упознају стратегије самосталног учења (активности које им помажу за стицање и похрањивање и употребу података и знања), а које им омогућавају лакше, угодније и успјешније учење које је могуће примијенити у новим ситуацијама, те га самостално усмјеравати;
- способност цјеложивотног учења. Врста стратегија, начин развијање зависи од старости ученика, њиховим когнитивним способностима и стиливима учења.

Задаци наставе страног језика су да ученици

- усвоје говорни језик у оквиру нових 600 ријечи, што чини око 1500 ријечи продуктивно, рецептивно нешто више;
- његују правилан изговор и интонацију;
- разумију говор (непосредно и путем медија), спонтано се изражавају у оквиру тема из свакодневног живота;
- овладају стиливима читања (информативно, детаљно, селективно);
- развијају способности правилног писменог изражавања, писања краћих самосталних састава и њихове усмене интерпретације,
- стичу нова сазнања о карактеристикама земаља и народа чији језик уче;
- стичу општу културу и развијају међукултуралну сарадњу и толеранцију, моралне, радне и естетске вриједности као и интеркултуралне способности, машту и креативност;
- оспособе се за даље образовање и самообразовање, кориштењем рјечника и друге литературе.

Садржаји и оперативни и циљеви (исходи) програма

Теме:

Људи и земље	Подаци о себи и другима: име и презиме, мјесто становања, старост, занимање, адреса становања (мјесто и земља), поријекло, интересовања, хобији, изглед, одјећа.
Језици	Страни језици, интернационалне ријечи, учење језика, савјети за учење страних језика, споразумијевање.
Школа и образовање	Школске ствари, наставни предмети, распоред часова, активности у школи, ток радног дана, вријеме на сату, школски систем код нас и у Русији, школа и студиј, испити и дипломе.
Становање	Типови кућа, просторије у стану, намјештај у стану, предмети у стану, намјештање, пресељење, живот у граду, селу, провинцији, намјештај, послови у домаћинству.
Породица	Породица, рођаци, активности код куће, односи у породици, проблеми и сукоби.
Исхрана	Врсте хране и пића, здрава исхрана, рецепти, јело у ресторану.
Тијело и здравље	Дијелови тијела, хигијена, здравље, болести, зависности, одлазак код љекара.
Путовања	Знаменитости, саобраћајна средства, документи, сналажење на карти и плану града, смјештај, радио и ТВ, електроника за забаву, интереси, хоби, театар, кино, концерт, лектира, штампа.
Слободно вријеме и спорт	Активности у слободно вријеме, рекреативни спорт, спортска одјећа.
Омладина - лични контакти и односи	Врсте личних контаката, познанство и пријатељство, љубавни односи, свађа, конфликти, одјећа, језик омладине, забаве.
Околина и заштита околине	Временске прилике, стране свијета, заштита околине, клима.

Оперативни циљеви / Исходи	Садржаји програма / Појмови	Корелација са другим наставним предметима
<p>1. Продукција и интеракција - усмена</p> <p>Ученик треба да научи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> зна причати једноставним ријечима, употребљавајући једноставне језичке структуре, зна описати себе, своју околину, друге особе, рећи датуме, важне бројеве; на једноставан начин зна описати како се нешто ради; зна причати о догађајима и својим активностима и плановима, зна испричати кратку, једноставну причу, изразити сумње, мишљење, зна пред публиком испричати нешто што је научио напамет, одржати унапријед увјежбану презентацију о некој теми из властитог свакодневног живота, да одговара на директна питања о теми презентације уз повремену молбу да му се питање понови; сложи реченице о познатим темама и с довољном лакоћом оствари краће размјене упркос веома примјетном оклијевању и неспретним почецима. <p>Ученик ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> комуницира о познатим темама, ако партнери говоре полако и на стандардном језику, при чему може да тражи да му се понови или преформулише изјава; приликом ступања у контакт води кратке разговоре употребљавајући при томе уобичајене фразе, љубазно се обратити саговорнику и поздравити га, представити се, позвати га, извинити се и реаговати на питања на одговарајући начин; приликом разговора прати промјену теме, да пита и реагује на питања, а приликом разговора често прави паузе тражећи подесне ријечи да би наставио разговор; 	<p>Глаголи</p> <p>Најчешће алтернације основе у презенту и простом будућем времену, Творба глаголског вида помоћу префикса, суфикса, Потенцијал-грађење и у потреба.</p> <p>Глаголи кретања: кретање у одређеном правцу, неодређено кретање у оба правца, глаголи: идти-ходить, ехать-здить, бегать-бежать, плыть-плавать, лететь -летать, нести-носить, вести-водить, вести-возить.</p> <p>Глаголски прилози (рецептивно).</p> <p>Рекција глагола, уочавање разлика између руског и српског језика (поблагодарить кого за что, пожертвовать кем-чем, напоминать о ком-чём).</p> <p>Замјенице</p> <p>Одричне замјенице: никто, ничто, никакой, ничей.</p> <p>Неодређене замјенице: кто-то, кто-нибудь, 1 некоторый, несколько.</p> <p>Обнављање личних замјеница, њихова употреба у реченици.</p> <p>Придјеви</p> <p>Компарација придјева: компаратив придјева типа старший, младший, прост облик суперлатива: Ближайший, простейший, худший, лучший.</p> <p>Присвојни придјеви на: ов, ев, ский.</p> <p>Придјеви за означавање</p>	<p>Српски језик, историја, географија, физичка култура, и други страни језици.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • причати о неком догађају тачним редослиједом користећи прилоге за вријеме и мјесто, • повезати групе ријечи и једноставне реченице везницама: а, да, из, по, пред, в, на, • у кратким разговорима, ограниченим рјечником изрази свакодневне потребе при чему увијек прави елементарне системске грешке, али се по правилу може разумјети шта је хтио да изрази. У случају да се не ради о познатим темама, комуникација може да буде отежана при чему може да дође до неспоразума. 	<p>простора и времена: сегодњашњи, здешњи.</p> <p>Рекција придјева: уочавање разлика између руског и српског језика (больной чем, готовый к чему, способный к чему итд.).</p> <p>Именице Варијанте падежних наставака: локатив на - у- о береге,/ на берегу, о лесе/ в лесу , о крае/ на краю; номинатив множине на: -а, я, бя, е, город-города, учитель-учителя, деревья, граждане.</p>	
<p>2.Акценат и интонација</p> <p>Ученик ће бити способан:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се изражава јасно при чему неће имати потпуно правилан акценат. У комуникацији ће му још увијек бити потребни захтјеви за разјашњењима, • да код једноставних кратких реченица може донекле правилно употријебити акценат и интонацију тако да се разликује да ли се ради о питању, изјави или наредби. 	<p>Именице којима се означавају професије, људи, њихова национална и територијална припадност. Промјена именица на: ия, ие, мя.</p> <p>Именице плуралија тантум (рецептивно). Непромјенљиве именице (рецептивно). Презимена на - ов,- ев (Петров, Фадеев).</p>	
<p>3. Продукција и интеракција- писмено</p> <p>Ученик треба да научи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зна на једноставан начин описати особе, ствари, лична искуства, догађаје; • може да изрази своје мишљење; • зна на основу примјера написати информацију из њему познатих области; • може попуњавати формуларе и упитнике, ако се у њима траже лични подаци; • може повезаним реченицама писати о свакодневним појавама, нпр. о људима, мјестима, о свом образовном искуству; 	<p>Обнављање и систематизација наученог раније о именицама сва три рода.</p> <p>Реченица Проста реченица: чланови реченице, главни и споредни чланови реченице. Однос реченица у сложеној реченици: независносложене и зависносложене реченице. Главна и зависна реченица.</p> <p>Бројеви. Основни бројеви, промјена основних бројева: 1, 2, 3, 4, 5, 20, 30, 40, 50, 100, 500, 900 и 1000 и њихова употреба у</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • може да опише прошле, садашње и будуће догађаје и лична искуства, • може написати своју кратку биографију или биографију неких познатих личности; • сачинити једноставна писана саопштења са ограниченим рјечником и једноставним језичким структурама; • опише догађаје тачним редослиједом користећи при томе временске прилоге, • зна да пише једноставне реченице са везницима или неодређеним замјеницама; • зна да пише о својим интересовањима у вези са поменутих темама користећи ограничени број ријечи и једноставне језичке структуре; • пише познате ријечи, ријетко правећи грешке које могу да доведу до погрешног разумијевања писаног текста. <p>4. Рецепција и интеракција - усмено</p> <p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разумије једноставну информацију са разгласа, једноставна упутства, најважније чињенице из неке презентације, ако је она потпомогнута визуелном гестикулацијом; • разумије основну мисао у емисијама на радио и телевизији; • разумије бројчане податке и неке једноставне стручне информације; • у дијалогу препознаје теме о којима се говори, ако се говори о познатим темама стандардним језиком и полако; • моћи да разумије једноставне реченице које се говоре стандардним језиком у којем преовладавају често кориштене структуре и рјечник (информације о лицима, породици, околини, здрављу, активностима). • моћи да препозна тему о којој се 	<p>најчешћим структурама за исказивање количине (броја) и времена с приједлозима: с, до, с, но, от, до, к, итд.</p> <p>Исказивање времена по часовнику у разговорном и службеном стилу.</p> <p>Четири основне рачунске радње (рецептивно)</p> <p>Прилози.</p> <p>Прилози и прилошке одредбе за мјесто, вријеме, начин и количину.</p> <p>Компарација прилога. Прост и сложен компаратив, суперлатив.</p> <p>Приједлози.</p> <p>Најфреквентнији приједлози чија се употреба разликује у односу на српски језик (для с генитивом, из-за с генитивом у одредби одвајања од мјеста и узрока, из-под с генитивом у одредби; одбијања од мјеста -к- с дативом у временској одредби, -по с дативом у атрибутој, просторној и узрочној одредби.</p> <p>Везници.</p> <p>Најфреквентнији прости везници у независнословеним и зависнословеним реченицама (а, да, и, но, или, ели, пока, потому, что, так как, перед тем как и сл.).</p> <p>Узвици</p> <p>Значења у реченици или самостално.</p> <p>Чёрт тебя дери!</p> <p>Спасибо! господи!</p> <p>Ах, боже мой!</p> <p>Ријечце.</p> <p>Однос говорника на исказано у реченици.</p>	
---	---	--

<p>прича у његовом присуству и разумије основну поруку под условом да се говори полако и јасно, једноставним језичким структурама;</p> <ul style="list-style-type: none"> моћи да разумије текстове о познатим темама, ако се изговарају јасно и ако садрже пуно интернационализама; разумије појединачне изјаве, из једноставних краћих текстова разумије важне информације за властите потребе; из дужих текстова разумије појединачне информације из области које га интересују. <p>5. Рецепција и интеракција-писмено</p> <p>Ученик ће знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> разумјети основну мисао једноставних, прегледних текстова са темама из свакодневног живота; разумјети типичне текстове о познатим темама, ако садрже велики број познатих ријечи и структура, или ако садрже интернационализме; да из дужих текстова преузме појединачне информације; да разумије упутства, ако су попраћена илустрацијама; да код промјене компјутереских програма разумије наредбе и поврте информације; да разумије садржај неке кратке приче; да разумије натписе на јавним установама и путоказима; да из уговора може да разумије цијену, рок и важност уговора; да из новинских текстова пронађе очекиване информације; да из илустрованих текстова пронађе неке информације; да из текстова у којима се налазе имена, бројеви и слике нађе важне информације. 	<p>Подјела по припадности у реченици</p> <p>Реченични модели: Употреба у одричном и у упитном облику; Субјекатско-предикатски односи. Реченице са именским предикатом: 1. Она сегодња весёлая. 2. Он сильнее всех.</p> <p>Објекатски односи: а) директни објекат 1. Мы купили новый учебник. 2. Я не получил ответа. б) индиректним објекат 1. Он их поблагодарил за помощь. в) зависном реченицом: 1. Брат в письме сообщает, что он летом приедет к нам.</p> <p>Просторни односи - реченице с одредбом изражене при логом: 1. Я иду туда (там, вниз). 2. Он остался там. Реченице изражене зависним падежом: 1. Машина появилась из-за угла. 2. Мы долго гуляли по городу.</p> <p>Временски односи -реченице изражене прилогом. 1. Я пришёл раньше. 2. Они вернулись к вечеру. 3. Я сегодня работал с пяти до семи часов.</p> <p>Узрочни односи: Он не приехал из-за болезни.</p> <p>Атрибутивни односи</p> <p>Реченице с атрибутом: 1. у суперлативу (Пушкин величайший русский ПОЭТ). 2. у зависном падежу:</p>	
---	--	--

6. Усмено посредовање—превођење Ученик ће знати усмено превести са руског на српски језик и обрнуто, да изјаве и кратка писана саопштења, ако се ради о њему познатим темама, написаним или изреченим једноставним језиком	Я забыл тетрадь по русскому языку. Творба ријечи. Најчешћи префикси и суфикси. Служење рјечницима једнојезичним и двојезичним.	
---	---	--

Дидактичка упутства и препоруке

Циљ наставе руског језика је да наставник прије почетка савког часа има јасан циљ шта хоће да уради на том часу. Увијек мора да осмисли све могуће активности које ће водити ка остварењу постављеног циља. Наставник сваког часа мора да има на уму **четири основне вјештине без којих не може да оствари програмску замисао**, а то су: **слушање, говорење, читање и писање.**

Рецептивне вјештине

Рецептивне вјештине имају за циљ разумијевање неког текста или само неког одређеног дијела текста. Овај облик рада треба чешће примјењивати, наравно користити разне стилове читања, односно слушања.

Прије обраде самог текста потребно је направити добар увод како би се активирало раније усвојено знање ученика, а сами ученици мотивисали за даљи рад. При томе се могу користити различити методи, постављање хипотеза, разговор са ученицима о теми уз укључивање њихових искустава. Уколико узтекст дате и слике, цртежи, графике, њих је обавезно добро прокоментарисати.

Продуктивне вјештине

Осим што је потребно да ученици препознају информацију, они треба да се оспособе и да их створе. Треба ученике оспособити да се усмено и писмено знају да изражавају на руском језику, на часу, увијек треба симулирати комуникације. Извори комуникација могу да буду садржаји из обрађиваних текстова, слике, цртежи, план града, постери, географска карта итд. Увијек ученицима у први план треба ставити садржај текста, а не граматiku коректног исказа, не оптерећивати рад ученика, ако је негдје погријешио и тим га давити, него га треба подстицати да сам увиди своју грешку и онда је отклони.

У учионици, увијек треба створити опуштену атмосферу на часу, ослободити ученика страха од грешке, исмијавање грешке од стране других ученика.

У вјештини писања треба дати посебно мјесто, не само писању као вјештини комуникације, него писању као циљу. Ученицима увијек давати довољно примјера како би научили форму различитих врста текстова. Од ученика увијек инсистирати да што више записују на часу, јер ће тако имати увијек писани траг и подсјетник.

Граматика

Рад на граматичи треба да буде саставни дио наставе руског језика, али никако да заузима централно мјесто у настави. Граматика не смије да буде сама себи циљ, она мора да буде средство ка остваривању циља, а то савладавање језика, коректнијег, тачнијег изговора, а и нових фраза и правилне употребе у

реченици. Ученици не смију да науче нешто о језику, а да не знају ништа од језика. Гдје је могуће од ученика тражити да сами изведу неко правило, јер ће на тај начин усвојити градиво, што је и циљ. Значи да се граматичке структуре увјежбавају у контексту, а не изоловано. Изолована правила ничему не служе.

Вјежбе

Како је циљ учења језика овладавање језиком као начином комуникације, онда је и комуникација у настави страног језика увијек у првом плану, вјежбе увијек морају да буду разноврсне једноставне и интересантне, што ће ученика навести да и сами размишљају и праве поређење са својим догађајем или доживљајем. На тај начин се најбоље усваја нова лексика и нове структуре у реченици, а то су и правила, норме језика.